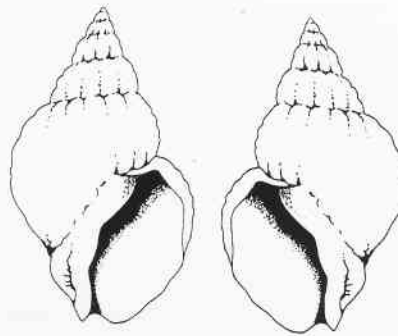

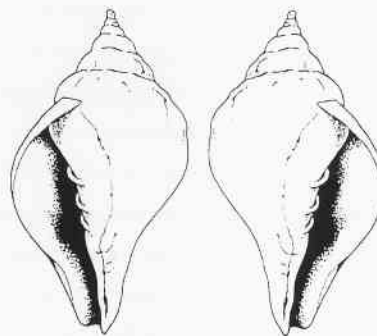
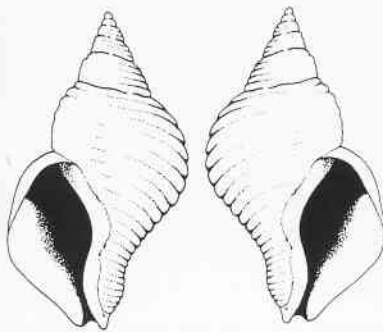
Boven: figuur 5 en 5a
 onder: figuur 8 en 8a

Boven: figuur 7 en 7a
 onder: figuur 9 en 9a

Boven: figuur 6
 (alle illustraties: Leo Man in 't Veld)

Stevig ingeprent

In ieder schoolboek staat het bekende plaatje van de Duitse professor Konrad Lorenz, zwemmend met een koppeltje jonge ganzen achter hem aan. De foto dient daar als illustratie bij het begrip inprenting. Wanneer jonge ganzen uit het ei kruipen, dan herkennen ze het eerste levende wezen dat ze zien als hun moeder. In de dagelijkse praktijk is dat ook altijd zo. De moedergans broedt de eieren uit, en dus worden de kuikentjes als eerste geconfronteerd met hun moeder. Dat beeld, die moeder, wordt bij de gansjes ingeprent. Het is synoniem voor bescherming, voedsel en warmte. Lorenz zorgde ervoor dat bij zijn experiment de gansjes niet hun moeder, maar zijn eigen grijze hoofd als eerste zagen. Dat grijze hoofd was vervolgens synoniem voor bescherming, voedsel en warmte, en werd overal gevolgd. Lorenz het water in, gansjes er achteraan. Dit principe regeert ook de mensenwereld. Als kinderen twee jaar oud zijn, mogen ze hun schoen zetten. Wanneer dan Sinterklaas in het land is, wordt die 's nachts gevuld. Vervolgens gaan kinderen er blindelings vanuit, dat Sinterklaas bestaat. Net zoals de gansjes mijnheer

Lorenz als hun moeder beschouwden terwijl hij dat niet was, beschouwen de kinderen Sinterklaas als een reëel bestaand figuur, ook als hij dat niet werkelijk is. (Ik kan dat uit ervaring mededelen, want tot mijn zevende was ik diepgelovig.) Nu wordt er bij kinderen als ze in de leeftijd van zo'n 5 à 8 jaar zijn, een kunstgreep toegepast, en krijgen ze te horen dat ze bedot zijn geweest. Dat is niet alleen een zeldzaamheid, maar feitelijk ook niet de bedoeling. Iets dat tijdens de kindertijd éénmaal is ingeprent dient ingeprent te blijven. Als morgen alle ouders en alle grote zussen zouden ophouden met vertellen dat Sinterklaas niet bestaat, dan zitten we in onze westerse wereld over veertig jaar met een meerderheid aan Sinterklaas gelovers en over zestig jaar met een Sinto-cratisch geörienteerd fundamentalistisch regime. Zover zal het wel nooit komen in Nederland. Maar er zijn landen in deze wereld, waar al sinds eeuwen de ouders en de grote zussen de mond is gesnoerd. Je leest er dagelijks over in de krant.

C o l u m n
 door
 Jelle W.F. Reumer